№ 103. Środa 6. Maja 1863. Rok wydania 53.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem pismem odręcznem z 30. kwietnia r. b. uwolnić najłaskawiej prezydenta statystycznej komisyi centralnej, barona *Karola Csoerniga* na własną prośbę jego od urzędu prezydenta komisyi centralnej do badania i utrzymania pomników architektonicznych, wyrażając mu oraz najwyższe uznanie znakomitych jego zasług, a sekretarza stanu, barona *Józefa Helferta*, mianował prezydentem centralnej komisyi do zbadania i utrzymania pomników architektonicznych, uwalniając go oraz od piastowanego dotąd urzędu z pozostawieniem mu jednakże teraźniejszej rangi i charakteru.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 28. kwietnia r. b. powołać najłaskawiej rzeczywistego, publicznego profesora patalogicznej anatomii przy uniwersytecie wiedeńskim, Dra *Karola Rokitańskiego*, do nadzwyczajnej służby w ministerstwie stanu (w oddziale wyznań i nauk), bez uszczerbku jednak jego czynności w zawodzie profesorskim.

Obwieszczenie.

Ministeryum finansów postanowiło 40 milionów złotych w obligacyach pożyczki z r. 1860, znajdujące się w austryackim banku narodowym, a w myśl ustawy finansowej z 19. grudnia 1862 (D. U. P. nr. 101 z r. 1862) administracyi finansów oddane do rozporządzenia, wydać w drodze pisemnych ofert pod następującemi postanowieniami:

1.

Oferty będą przyjmowane dnia 4. maja b. r. do trzeciej godziny po południu, w biurze prezydyalnem ministerstwa finansów, za poświadczeniem odbioru przez to biuro wystawionem. Oferta ma być opieczętowana, zewnątrz ma być wypisane nazwisko, na które opiewać będzie poświadczenie odbioru. Po upływie godziny wyżej wspomnianej, oferty nie będą przyjmowane.

2.

Nadesłane oferty będą otworzone w dniu wspomnionym o godzinie 8. wieczorem przez ministra finansów, a to w obecności oferentów, którzy przybędą. Przed otwarciem ofert będzie złożona kuwerta opieczętowana, zawierająca wyszczególnienie ceny najniższej, za którą obligacye pożyczki z r. 1860 mogłyby być wydane. Obligacye będą przyznane temu oferentowi, który ofiarował cenę najwyższą. Jeżliby znalazło się kilka ofert najwyższych na ceny jednakowe, nastąpi natychmiast rozstrzygnięcie losem. Jeżeli nie będzie przyjęta żadna z nadesłanych ofert, natenczas kuwerta zawierająca wyszczególnienie ceny najniższej będzie odpieczętowana w obecności oferentów, i cena najniższa będzie im zakomunikowana.

3.

Oferty mają opiewać na objęcie całej sumy 40 milionów. Oferty na część tej sumy nie będą przyjmowane.

4.

Każdy oferent ma złożyć w uprzywilejowanym austryackim banku narodowym, tytułem kaucyi 10 prc. oferty opiewającej na objęcie 40 milionów, i załączyć do swojej oferty poświadczenie, że ją złożył. Oferty nie zaopatrzone w poświadczenie, że kaucya została złożona, lub w czemkolwiek zbaczające od niniejszego obwieszczenia, nie będą uwzględnione. Tym, których oferty nie zostały przyjęte, poświadczenie złożenia kaucyi zwrócone będzie zaraz po skończeniu czynności z ofertami.

5.

Kaucya może być złożona:

w *banknotach*;

w *częściowych asygnacyach hypotecznych* z terminem krótszym jak rok;

w *obligacyach długu państwa opiewających na monetę konwencyjną lub walutę austryacką*;

w *listach zastawnych banku narodowego*;

w *obligacyach z prawem pierwszeństwa, lub akcyach kolei północnej Cesarza Ferdynanda*, nareszcie

w *obligacyach z prawem pierwszeństwa lub akcyach wszystkich przedsiębierstw* krajowych, którym administracya państwa gwarantuje pewien dochód.

Wszystkie obligacye długu państwa, listy zastawne, obligacye i akcye muszą być zaopatrzone w kupony do nich należące, a jeszcze nie zapadłe, lub talony.

Akcye nie opiewające na okaziciela, muszą być opatrzone w żyro tego, na którego imię były wystawione, lub w żyro oferenta.

Jeżeli oferent chciałby złożyć kaucyę w papierach, które powyżej nie są wymienione, ma pierwej wyjednać sobie pozwolenie ministra finansów.

6.

Obligacye długu państwa, obligacye z prawem pierwszeństwa i akcye będą przyjmowane jako kaucya 10 prct. podług kursu na giełdzie wiedeńskiej z dnia 1. maja 1863 w rubryce „przedający" (z opuszczeniem ułamków) a częściowe asygnacye hipoteczne według wartości nominalnej. (D. n.)

Część nieurzędowa.

Lwów, 6. *maja*.

Najjaśn. Pan przyjmował deputacyę rumuńską z Siedmiogrodu przedwczoraj zrana. Przewodniczący tej deputacyi biskup baron Schaguna miał uroczystą przemowę do Jego ces. Mości i doręczył potem adres rumuńskiej konferencyi narodowej. Najjaś. Pan raczył odpowiedzieć na tę przemowę bardzo uprzejmie, wyrażając się przytem bardzo pochlebnie o doświadczonej wierności i przywiązania narodu rumuńskiego w Siedmiogrodzie, a w końcu rozmawiał dłuższy czas z przewodniczącym i z osobna z każdym członkiem deputacyi.

Na widowni powstania **polskiego** nastała — jak się zdaje — chwilowa cisza, przynajmniej nie przyniosła ostatnia poczta żadnego telegramu o nowej walce; depesze zawarte w ostatnich dziennikach wiedeńskich odnoszą się ciągle jeszcze do potyczki Jeziorańskiego w Lubelskiem z 1. maja, a o najnowszej potyczce w Krakowskiem i wyparciu oddziału powstańców pod Cłem, o czem donosił wczorajszy telegram z Krakowa, nie ma dziś w *Czasie* żadnej jeszcze wzmianki. Natomiast donoszą zgodnie wszystkie dzienniki, że oddziały powstańcze mnożą się ciągle, a podany wczoraj telegram z Gdańska okazuje, że i w zabranych prowincyach szerzy się powstanie coraz więcej i przekroczyło już nawet rzekę Dźwinę. — *Jener. Kor.* donoszą, że w lasach pod Ojcowem zbierają się znowu powstańcy. W Jerzmanowicach, w pobliżu Szklar, obozowało 1go b. m. wojsko rosyjskie; także w Szycach nocowało tego dnia 400 Rosyan, którzy nazajutrz pociągnęli dalej ku Skale. — W dzisiejszym dzienniku naszym podajemy już w całej osnowie odpowiedź gabinetu rosyjskiego na notę austryacką w sprawie polskiej; odpowiedzi przesłanych do Paryża i Londynu nie przyniosły jeszcze dzienniki, a nawet nie znajdujemy w nich jeszcze żadnych skazówek, jakie wrażenie sprawiła depesza rosyjska w stolicy angielskiej.

Sprawa konstytucyjna w **Hesyi**, która w zeszłym roku kilkakrotnie zakłócała spokój Niemiec, przybiera zwrot coraz pomyślniejszy. Jak donoszą bowiem *Jener. Kor.* z **Kasselu** z wiarogodnego źródła, postanowił Książę Elektor uprzedzić monarszą inicyatywą wnioski reprezentacyi krajowej względem zmiany ustawy wyborczej, mianowicie co do składu izb, i poczynić takie rozporządzenia, które mogą wkrótce ustalić wzajemne porozumienie. I ztąd też nazywa *Jener. Kor.* tę wiadomość wielce pocieszającą.

Przed kilkoma dniami donosiła z **Aten** niezrozumiała depesza telegraficzna, o zamierzonym tam zamachu, bez bliższego jednak wskazania sprawcy i celu tegoż. Według korespondencyi Gazety tryestyńskiej z 25. kwietnia, przypisywano panu Bulgaris, byłemu prezydentowi, zamiar obalenia konstytuanty przy pomocy artyleryi i wielkiej części piechoty, i opanowania dyktatury. Oprócz tego dają się widzieć agitacye stronnictw. Jedno z nich jest w części przeciw panu Bulgaris, który ma być najzdolniejszym do prowadzenia steru rządu przy teraźniejszych stosunkach, w części przeciw dawnym urzędnikom rządu króla Ottona, inne podburza skrycie lud do demonstracyi przeciw Królowi nowo obranemu.

Do **Mostaru** przybył 1go b. m. Mehmed Basza z Trebinii. Nazajutrz miano odstawić pod eskortą 40 uwięzionych Turków, między tymi kilku członków rady rządowej, ażeby oddać ich pod sąd za ostatnie rozruchy w Trebinii; prócz tych ścigano jeszcze 17 innych uczestników w tych zaburzeniach. Ludność chrześciańska jest zupełnie zaspokojona i wdzięczna, i wszędzie panuje spokój.

Z **San Francisco** przynosi telegram z 1. kwietnia niepomyślne dla Francyi wiadomości z Mexyku. Francuzi mieli 10 dni bombardować Pueblę dwoma nawrotami i zająć w końcu fort św. Januarego, ale główne forty trzymały się ciągle jeszcze. Nadto udało się także Francuzom przeciąć komunikacyę między Ortegą i Commonfortem, ale późniejsze listy z Monterey utrzymują, że Francuzi zostali pod Pueblą pobici, i mieli stracić 60 dział i 8000 ludzi. Wiadomość ta jednak zdaje się być bardzo wątpliwą.

Depesza telegraficzna z **Nowego Jorku** z 22. kwietnia donosi: Admirałowi Porter udało się z pięcią łodziami kanonierskiemi i trzema okrętami przewozowemi przebyć bateryę Vicksburskie. Sądzą, że admirał Porter będzie operował na rzece czerwonej, i za pomocą skombinowanego manewru z jenerałem Banks odetnie przesyłkę zapasów. Separatyści opuścili swoje stanowiska przed Washingtonem w Karolinie północnej. Łodzie kanonierskie unii zabrały na rzece Tasemonde bateryę separatystów złożoną z 6

dział, i 200 jeńców. Flota admirała Dupont stoi ciągle przed Charlestonem.

Monarchia Austryacka.

Kraków, 4. maja. *(Ofiara na kościół.) Krak. Ztg.* donosi, że Jego Mość Cesarz *Ferdynand* ofiarował na restauracyę całkiem zubożałego kościoła w Gumniskach, w obwodzie tarnowskim, kwotę 300 zł. w. a.

Wiedeń, 4. maja. *(Nowiny dworu. — Deputacya rumuńska. — Wiadomości bieżące.)* Jej Mość Cesarzowa *Karolina Augusta* odjechała wczoraj zrana do Pragi. — Książę *Meiningen*, którego odwiedzał przedwczoraj Najjaś. Pan w hotelu Munscha, opuszcza Wiedeń jutro. — Stan zdrowia Arcyksięcia *Maxymiliana d' Este* polepszył się znacznie.

Deputacya *rumuńska*, na której czele stoi biskup Schaguna, ma dzisiaj otrzymać posłuchanie u Najjaś. Pana. Wczoraj uczcił ją bankietem siedmiogrodzki kanclerz nadworny, hrabia *Nadasdy*, a dziś wyprawia na jej cześć soireé minister stanu.

Król. siedmiogrodzki radca gubernialny, *Jakabb*, niegdyś członek wzmocnionej rady państwa, znajduje się teraz w Wiedniu, dokąd powołała go z Klausenburga król. siedmiogrodzka kancelarya nadworna.

Langiewicz upraszał, jak donoszą dzienniki czeskie, ażeby mu pozwolono udać się do wód czeskich (Francensbad.)

(Wieść bezzasadna.) Jen. kon. pisze: „Jeden z dzienników tutejszych przyniósł niedawno wiadomość, jakoby adres duchowieństwa polskiego do Ojca św. doręczony został tutejszemu nuncyuszowi, a nuncyusz udzielił go posłowi rosyjskiemu, panu Bałabinowi, dla poznania zawartych w tem piśmie zażaleń. Na podstawie wiarogodnej informacyi jesteśmy w stanie oświadczyć, że wiadomość ta jest zupełnie bezzasadną. Nuncyusz papieski ani nieodebrał dotychczas żadnych pism podobnej treści, ani też otrzymał jakąkolwiek autentyczną wiadomość o krokach duchowieństwa polskiego w tym duchu; tem samem więc niemogło też nastąpić ze strony nuncyusza udzielenie tych dokumentów posłowi rosyjskiemu."

(Do sprawy duńskiej.) Jener. Kor. zapewnia, że sprawy Księstw niemieckich będzie Austrya na podstawie układów z roku 1851 / 1852 bronić śród wszelkich okoliczności i z tem większym naciskiem, ponieważ wszystkie znakomitsze rządy europejskie — prócz związku niemieckiego, który jednak nie miał jeszcze dotąd sposobności oświadczyć się w tym względzie — uznały w tych układach stosowną podstawę do porozumienia. Jakoż na tej podstawie sformułował już, jak wiadomo, gabinet angielski wyraźnie swoje propozycye, a wnioski lorda Russella zgadzają się w głównych punktach ze sposobem zapatrywania się Austryi na tę sprawę. To zaś opiera się na zawartych między Austryą i Danią umowach z r. 1851/1852, które stanowią też polityczną i internacyonalną podstawę działania, które może okazać się potrzebnem.

Presse wiedeńska zamieściła następującą depeszę księcia Gorczakowa do p. Bałabina, posła rosyjskiego w Wiedniu, jako odpowiedź na poprzednią depeszę hr. Rechberga w sprawie polskiej. Depesza księcia Gorczakowa z Petersburga dnia 14. kwietnia 1863 datowana brzmi dosłownie jak następuje:

„Sprawujący interesa dworu austryackiego zakomunikował mi w dniu $^{5}/_{17}$. kwietnia przed południem depeszę hr. Rechberga dotyczącą obecne położenie Królestwa Polskiego."

„Załączam w niniejszem kopię tego dokumentu, równie jak i odpis podobnych komunikacyj, które od dworów londyńskiego i paryskiego w tym samym przedmiocie złożone nam zostały; równie jak i odpowiedzi na nie, które z rozkazu Najjaśniejszego Monarchy miłościwie nam panującego do reprezentantów Jego Cesarskiej Mości wysłałem. Zechcesz JW. Pan kopie obydwu tych dokumentów hr. Rechbergowi doręczyć."

„Depesza moja do barona Brunnowa uwalnia mię od obowiązku rozszerzania się dalszego co do zamiarów miłościwego Monarchy naszego. Są one tam wyłuszczone z całą otwartością, jakiej kwestya ta wymaga."

„Dodałbym jednak, iż minister spraw zewnętrznych Austryi poznał właściwie zamiary, jakiemi Najjaś. Cesarz nasz jest ożywiony, twierdząc, iż rozpędzenie znaczniejszych band zbrojnych w Królestwie Polskiem Cesarzowi i Panu naszemu pozwoli usłuchać głosu łaski, któremu serce Jego Cesarskiej Mości nigdy zamknięte nie było."

„Cesarz dał tego dowód właśnie manifestem swym z dnia 31. marca 1863 roku."

„Najjaśn. Pan nasz pojmuje dobrze troski, jakich smutne wypadki odbywające się w pobliżu granic Austryi, dla gabinetu wiedeńskiego być mogą powodem, pojmuje i to, że gabinet ten do innego zwrotu ich wielką wagę przywiązuje. Pod tym jednak względem pieczołowitość jego nie może być większą, jak starania, które dostojny nasz Monarcha sprawie tej poświęca.

„Wszelako pan minister spraw zewnętrznych tego nie zapozna, iż przywrócenie w Królestwie Polskiem warunków stałego pokoju, nie zależy od samych tylko środków, które wewnątrz kraju zarządzone być mogą. Zdaje nam się zbytecznem wskazać na wpływ ciągłego spisku, przez stronnictwo europejskiej rewolucyi zorganizowanego, jako na źródło, z którego ruch obecny wypływa."

„Rządy zagraniczne, których spokojność Polski interesuje, ze względu na wpływ, jaki stan tego kraju na Europę całą wywiera, wiele uczynić mogą ku usunięciu przyczyny nieporządku, która na nie same oddziaływaćby mogła; dopóki przyczyna ta istnieje, skutkiem jej w każdym razie utrudnione będą usiłowania nasze w celu przywrócenia pokoju, którego kraj ten i państwa sąsiednie zarówno potrzebują."

„Jesteśmy mocno przekonani, iż gabinet wiedeński z swojej strony, zachowując postawę, jaką przyjął od samego początku ruchu, niczego nie zaniedba, ażeby wystąpić przeciwko niebezpiecznym owym knowaniom z środkami odpowiadającemi tak jego własnym interesom, jak i międzynarodowym jego stosunkom do Rosyi."

„Upoważniam JW. Pana do doręczenia p. hr. Rechbergowi odpisu niniejszej depeszy."

„Racz przyjąć itd. *Gorczakow.*"

Igława, 30. kwietnia. *(Internowani Polacy.)* Korespondencya do *Krak. Ztg.* donosi: Zamieszkała w Wiedniu wysoka szlachta, posiadająca dobra w Galicyi, nadesłała tutejszej gminie znaczną sumę, która zaradzi się na dłuższy czas brakowi bielizny, obuwia i innym potrzebom internowanych tu Polaków. Podług listownego doniesienia mieszkającego w Krakowie księcia Lubomirskiego do jednego z internowanych tu Polaków, zebrano także w Krakowie na ten cel 450 zł. w. a., które wkrótce nadejdą do Igławy. Przytoczonej także w innych dziennikach wiadomości, że tutejszym Polakom zbywa po największej części na bieliznie i obuwiu, zaprzeczał żywo jeden z tutejszych korespondentów, który jednak sądził o rzeczy z ukazujących się na ulicy Polaków, nie widząc wcale ich kolegów z uboższych klas, umieszczonych w zakładzie transportowym, którzy właśnie dla spomnionego braku zmuszeni są siedzieć w domu. — Dodatkowo do wiadomości o excesie, który się zdarzył dnia 22. b. m. na strzelnicy, mogę Wam donieść z dobrego źródła, że tylko jeden z internowanych, mianowicie oddany sądowi karnemu Stanisław Brzozowski, opierał się czynnie rozporządzeniom straży, gdy inni prosili tylko będącą w sali straż, ażeby nie używała broni, co zresztą było nawet niepodobnem, ponieważ znaczna liczba umieszczonych w tej sali internowanych (przeszło 60 głów) tamowała zupełnie wszelkie poruszenia straży. — Po części stracili tu internowani dawną sympatyę dla tego, iż niektórzy z nich rubasznem swem postępowaniem w miejscach publicznych stali się powodem niemiłych zajść, i ponieważ chcą i tu postępować tak jak w domu. Naturalnie nie może ten zarzut odnosić się do wszystkich, ale zawsze jestto pożałowania godnem, że uprzejme przyjęcie nie zdołało powstrzymać takich wybryków. — Z pomiędzy internowanych Polaków (203) umknęło 8 od czasu umieszczenia ich w Igławie, a jako osobliwość mogę Wam donieść, że wszyscy, nawet tak zwana szlachta, każą wypłacać sobie wyznaczone od rządu 30 centów dziennie.

Niemcy.

(Kroki sądowe przeciw hrab. Działyńskiemu.) Podług doniesienia w *Neue Preuss. Ztg.* z Poznania z 2. b. m. oczekują tamże, że wkrótce zażąda naczelny prokurator od izby deputowanych pozwolenia do aresztowania hrabi Działyńskiego. Tymczasem oddalił się hrabia potajemnie i teraźniejsze miejsce jego pobytu nie jest znane. (Podług doniesienia w *Indep. belge* znajduje on się u powstańców pod Kaliszem.) Znaleziony w pugilaresie, który hrabia Działyński napróżno chciał uprzątnąć, *plan organizacyi* wykrywa, jak słychać, podział prowizorycznego rządu na cztery departamenta: wojny, finansów, spraw wewnętrznych, policyi i prasy. Jako członków wymienia pogłoska między innymi: Działyńskiego, Guttrego, Niegolewskiego i Wolniewicza. Zdaje się niepodpadać żadnej wątpliwości, że ta organizacya ma na celu gwałtowne sprowadzenie samodzielności Polski.

Rosya.

Petersburg, 26. kwietnia. *(„Journal de St. Petersbourg" wylicza reformy i ulepszenia w Królestwie Polskiem dokonane.) Journal de St. Petersbourg* pisze, iż większa część dzienników europejskich rozszerza zdanie, jakoby pod obecnym rządem nic dla Polski nie uczyniono. W odpowiedzi na tak mylne mniemanie dość będzie wyliczyć po krótce rozporządzenia, które co do Królestwa Polskiego od chwili wstąpienia na tron Alexandra II. do dnia 1. stycznia 1863 r. wydane zostały. Następnie *Journal de St. Petersbourg* wylicza te rozporządzenia pod następującemi rubrykami: I. Amnestya i łaski cesarskie: szereg ukazów od roku 1856 do roku 1861 udzielił zupełną amnestyę 8893 osobom na wygnanie do Syberyi i inne kary za polityczne przestępstwa skazanym, dozwalając im powrotu do Królestwa Polskiego, i przywracając im wszelkie prawa cywilne i polityczne, których pozbawieni byli. Prócz tego było wiele innych aktów łaski cesarskiej, zniesienie konfiskaty nie dokonanych jeszcze konfiskacyj za udział w powstaniu 1831 roku. II. Sprawy kościelne: względy dla kościoła katolickiego, założenie konsystoryj ewangielickich. III Pensye, rozporządzenia finansowe i dobroczynne: położenie wojskowych dawnej armii polskiej polepszone; pensye urzędników administracyjnych powiększone, podatki lepiej rozdzielone, nowe szpitale założone. IV. Drogi i komunikacye, przemysł narodowy: dotąd jest w Królestwie Polskiem 2160 wiorst dróg publicznych, kosztem rządu założonych i utrzymywanych; prócz tego 1635 wiorst dróg komunikacyjnych. Od roku 1857 wybudowano 678 wiorst dróg takowych. Wszystkie gałęzie przemysłu narodowego znacznie się podniosły, jak świadczą liczne fabryki, które w ostatnich latach powstały. V. Reorganizacya

instytucyj politycznych i administracyjnych: zaprowadzenie rad miejskich, powiatowych i obwodowych, które ludność sama obiera, zaprowadzenia rady stanu i jej atrybucyi. VI. Oświecenie publiczne: od roku 1857 rozszerzony został zakres przedmiotów naukowych w gimnazyach, zaprowadzeniem nowych katedr dla prawa i sztuk pięknych, zatwierdzony został regulamin szkoły rolniczo-leśniczej w Marymoncie, założono w Warszawie akademię medyczną, stypendya liczne przyznano, w Warszawie założono pięć zakładów edukacyjnych dla płci żeńskiej pod protekcyą Cesarzowej, w końcu pod dniem 20. maja 1862 roku zatwierdzono nową organizacyę wychowania publicznego. VII. Reforma stosunków włościańskich nowym regulaminem z dnia 5. czerwca 1862 r. VIII. Przypuszczenie żydów do używania praw pospolitych; ukazem z dnia 5. lipca 1862 r. zniesione są wszystkie ograniczenia dawniejszych praw polskich; żydom pozwolono posiadać własność gruntową, mieszkać we wszystkich miastach i miasteczkach, i stawać jako świadkowie w sprawach cywilnych i karnych. IX. Reorganizacya różnych innych gałęzi administracyjnych: rząd rosyjski oddzielając różne gałęzie administracyi, które dotąd w rządzie cesarstwa scentralizowane były, zorganizował administracyę poczt i komunikacyj, i nadzór nad rekrutacyą w Królestwie Polskiem na osobnej zupełnie podstawie. X. Reforma wymiaru sprawiedliwości: za najwyższym rozkazem rozpoczęta została rewizya kodexu karnego ze względu na postęp nauki, żądania epoki obecnej i kraju. XI. Wypracowanie różnych innych projektów legislacyjnych i administracyjnych, które w części już dokonane zostało (tu wyliczono siedm takowych projektów). XII. Władza wykonawcza i administracyjna: Cesarz mianował własnego brata swojego namiestnikiem swym w Królestwie Polskiem; postawił na czele rządu cywilnego Polaka znamienitej zasługi, gorącego i światłego patryotyzmu; rada stanu i rada administracyjna złożone są prawie z samych Polaków; ważniejsze funkcye cywilne, posady gubernatorów cywilnych powierzone są prawie samym Polakom; słowem, w całem Królestwie Polskiem nie było w dniu 1. stycznia 1863 roku jeno ośmiu wyższych urzędników rosyjskich.

Kronika.

(Posiedzenie rady miejskiej) odbędzie się jutro o godzinie 6tej wieczorem w sali ratuszowej. Na porządku dziennym. Reorganizacya straży ogniowej i straży miejskiej. Sprawozdawca radny pan Dr. Gębarzewski, tudzież wszystkie sprawy zaległe z ostatnich dwóch posiedzeń d. 23. i 30. kwietnia r. b.

(Stan zdrowia we Lwowie.) W miesiącu marcu r. b. panowały we Lwowie słabości kataralne organów oddechowych, zapalenie płuc, biegunka i tyfus, a obok tych zdarzyły się także wypadki zimnej febry.

Ogólna liczba chorych w tutejszym głównym szpitalu w miesiącu marcu wynosiła 1366, z tych wyzdrowiało 496, nieuleczonych wypuszczono 63, umarło 79, a 728 pozostało do dalszej kuracyi.

Protokoły śmiertelne wykazują w miesiącu marcu 313 wypadków śmierci.

(Rozpisanie nagrody za dzieło naukowe.) Niższo-austryacki sejm krajowy uchwalił na ośmnastem posiedzeniu swojem z 13. lutego r. b. za napisanie popularnej naukowej książki o rolnictwie i leśnictwie, nagrodę 500 zł. w. a. pod warunkiem, ażeby to dzieło po przyznaniu mu nagrody stało się własnością kraju. Niższo-austryacki wydział krajowy, któremu poruczono rozpisanie tej nagrody, podaje tedy do wiadomości powszechnej, że kompetenci o tę nagrodę, mają nadesłać rękopisy swoje po dzień 1. października r. b. do podawczego protokołu wydziału krajowego (miasto, Herrengasse, Landhaus). Każdy rękopis ma być zaopatrzony godłem, a oprócz tego załączony do niego list, oznaczony tem samem godłem, a zawierający pod pieczęcią nazwisko i adres autora. Dopiero po przyznaniu nagrody, będzie ten list otworzony, którego godło odniesie nagrodę. Zaś nieotworzone listy, będzie można za wymienieniem godła odebrać napowrót, razem z podanemi rękopisami w expedycie wydziału krajowego. Rozumie się, że dzieło to ma być napisane po niemiecku.

(Rozporządzenie odnoszące się do wystawy hamburskiej.) C. k. ministeryum handlu i rolnictwa podaje do wiadomości, że na przedstawienie jego, postanowiło c. k. ministerstwo finansów dozwolić agronomom austryackim, którzy na internacyonalnej wystawie rolniczej w Hamburgu zamierzają nabyć nowe lub ulepszone, a w Austryi nierozszerzone jeszcze maszyny, w niewięcej jak jednym exemplarzu, albo też przydatne do uszlachetnienia ras krajowych bydło, wolny od opłaty cła przywóz za wystawionym przez austryackiego komisarza wystawy, radcę ministeryalnego Dra Pabsta certyfikatem, i wydało już potrzebne instrukcye finansowym dyrekcyom krajowym w Wiedniu, Inszpruku i Pralze

(Prenumerata na wykazy przywilejów.) C. k. ministeryum handlu i rolnictwa ogłasza, że stosownie do postanowień ustawy o przywilejach, będzie ogłaszało z końcem każdego miesiąca wykaz patentów, zarejestrowanych w ciągu miesiąca w archiwie przywilejów, a z końcem roku ogólny ich przegląd, złożony ze spisu imion i rejestru przedmiotów.

Taki ogólny przegląd z roku 1861 wyszedł już z druku.

Na dwanaście wykazów miesięcznych, łącznie z przeglądem rocznym, można się prenumerować u c. k. niższo-austryackiej expedycyi gazet w urzędzie pocztowym na cały rok lub półrocznie, a mianowicie dla Wiednia całorocznie za wykazy miesięczne z przeglądem rocznym za 4 zł.; półrocznie, a to na pierwsze półrocze bez przeglądu rocznego za 1 zł. 50 c., a za drugie półrocze z przeglądem rocznym za 2 zł. 50 c.; zaś dla krajów koronnych, łącznie z przesełką, całorocznie na wykazy miesięczne z przeglądem rocznym na 4 zł. 15 c.; półrocznie, a to na pierwsze półrocze bez przeglądu rocznego za 1 zł. 58 c.; a na drugie półrocze z przeglądem rocznym za 2 zł. 58 c. w. a. Także sprzedawać będzie rzeczona expedycya gazet pojedyńcze exemplarze wykazów miesięcznych po 30 c., a pojedyncze exemplarze przeglądów rocznych po 1 zł. 20 c. w. a.

(Nowego wynalazku podkowy.) Jak donosi „Courrier des Etats Unis" w Stanach Zjednoczonych udzielono patent swobody na podkowy dla koni, które jakkolwiek niedawno się ukazały, już powszechnie używane są w Filadelfii. Nowe podkowy są podobne kształtem do dawnych, tylko brzegi ich są zawrócone tak, aby mogły uchwycić kopyto; brzegi te ze stali elastycznej ściskają się za pomocą śrub, co uwalnia od używania gwoździ. „Korzyści z tego wynalazku, powiada dziennik amerykański, łatwo dają się ocenić: oszczędność na kuciu koni, możność odjęcia podkowy zaraz po robocie, co daje odpoczynek koniowi; nakoniec niekaleczenie koni." Co do tego odkrycia, trzeba wszakże poczynić pewne zastrzeżenia, mianowicie, czy podkowa taka nie ściska zanadto kopyta i nie utrudnia biegu koni.

Sprostowanie.

W wczorajszym wstępnym artykule wiersz 19 z dołu zamiast: „rząd... widział się spowodowanym podwoić czynność swoją", czytać należy: „rząd... widział się spowodowanym podwoić czujność swoją."

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 5. maja. Na naszym wczorajszym targu wystawiono na sprzedaż 139 sztuk wołów, a mianowicie z Buska 12 sztuk, z Kamionki 2 stada po 20 i 10 sztuk, z Mościsk 20, z Narajowa 10, z Potoka 26, z Żółkwi 29, z Laszek 12 sztuk; z tych sprzedano 124 sztuk, i za wołu mogącego ważyć 280 ℔ mięsa i 46 ℔ łoju płacono 66 zł, a za wołu, który mógł ważyć 360 ℔ mięsa i 60 ℔ łoju płacono 77 zł. 20 c.

Lwów, 19. kwietnia. **Przemyśl**, 21. kwietnia. W pierwszej połowie z. m. były na targach w tutejszych obwodach następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:											
	Gródek		Szczerzec		Jaryczów		Przemyśl		Jarosław		Jaworów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	3	.	2	65	3	.	3	6	4	.	3	40
„ żyta . . .	1	60	1	40	1	60	1	58	2	20	1	60
„ jęczmienia .	1	40	1	60	1	60	1	42	1	70	1	40
„ owsa . . .	1	25	1	45	1	50	1	32	1	30	1	15
„ hreczki . .	2	.	1	50	2	20	1	93	1	70	1	60
„ kukurudzy .	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ ziemniaków .	.	80	.	80	.	.	1	.	.	80	.	65
Cetnar siana . . .	1	.	.	85	1	.	1	47	1	20	1	.
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	90	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	28	.	.	.
Sąg drzewa twardego	7	.	10	.	.	.	7	.	8	.	8	.
„ „ miękkiego	6	.	8	.	.	.	5	.	7	.	5	50
Funt mięsa wołowego	.	14	.	13	.	14	.	17	.	.	.	14
Mas okowity . . .	.	80	.	65	.	.	.	60	.	.	.	60

Najświeższa poczta.

Kraków, 5. maja. *Krak. Ztg.* donosi: Słychać że Mierosławski, który od soboty stoi na czele swego nowego oddziału (z 4 działami) w południowo zachodniej stronie Królestwa Polskiego, miał wczoraj po południu stoczyć pod Igołomią potyczkę z Rosyanami, w której powstańcy zostali pobici. Inny korpus, nowo utworzony w Krakowskiem usiłował dostać się z Szklar do niego, lecz niewiadomo, czy połączenie przyszło do skutku. —

Przy zamknięciu dziennika otrzymujemy następujące wiadomości: Wczoraj o godzinie 6tej wieczorem Rosyanie napadli na powstańców w Igołomi i przyparli ich do Cła. Kule rosyjskie padały w Cle, w skutek czego jeden żołnierz austryacki został lekko zraniony. C. k. wojska objęły i odstawiły do Mogiły 53 powstańców, 6 wozów z bronią i 2 działa żelazne. Według innego doniesienia oddział powstańców liczący 250 ludzi został wczoraj przez Rosyan rozbity pod Igołomią po krwawej potyczce. Dziś zrana odstawiono tu 53 powstańców (z których jeden ranny a jeden konający), 8 wozów z bronią, sztandar, działo żelazne z lawetą i pięć koni, a drugi transport powstańców, którzy się schronili, i rannych jest w drodze. Drugie działo powstańcom zabrane przysłano tu wczoraj wieczorem.

Dzisiejszej nocy miała zajść potyczka straż przednich na granicy pod Płokami (pow. Chrzanowski); ranni dziś tu przybyli opowiadają, że oddział ten liczył 600 ludzi, miał wielu oficerów francuskich, i szedł ku Olkuszowi; walka ma trwać jeszcze dziś.

Berlin, 4. maja. *Nordd. Ztg.* zaprzecza:

1. Że Prusy jednocześnie z państwami drugiego rzędu były zaproszone przyłączyć się do akcyi dyplomatycznej względem Polski,

2. misyi jenerała Goltz do Paryża, i

3. żądanie Prus od Austryi zawarcia konwencyi z Rosyą, jak to hr. Russell utrzymywał pod dniem 21. marca według księgi błękitnej.

Berlin 4. maja. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych proponuje Virchow: Na podstawie konstytucyi ministrowie nie są uprawnieni posyłać w zastępstwie do izby komisarzy, którzy nie

są zaprzysiężeni na konstytucyę. Carlowitz popiera interpelacyę względem wypadku w Inowrocławiu. Hr. Eulenburg odpowiada: Wojska rosyjskie przeszły, kwaterunek nastąpił jak się zdaje za porozumieniem się prywatnem, nikt się temu nie sprzeciwiał, przynajmniej nic mu o tem niewiadomo. Żadna ustawa nie nakazuje rozbrojenia. Rozkaz gabinetowy w mowie będący nie istnieje. Cały wypadek nie zawiera nic nadzwyczajnego.

Turyn, 4. maja. *Pungolo* ogłasza rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych do prefektów względem meetingów na rzecz Polski. Meetingi są pretextem do agitacyi i przeszkadzania rządowi w czynnościach. Minister zobowiązuje władze rozwiązać wszelkie zgromadzenie polityczne, które ma zaburzyć wewnętrzne lub zewnętrzne bezpieczeństwo państwa.

Spostrzeżenie meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. maja. 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	324.31	+11.3	76.8	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	324.78	+14.8	67.4	„	„	„
10. god. wiecz.	324.98	+11.4	80.9	południowy	„	„

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. maja.

Hotel George: PP. Hr. Ożarowski Konst., z Laszek. — Ks. Jabłonowski Stan., z Krakowa.

Hotel europejski: Czermiński Stan., z Mieczyszczowa.

Hotel Langa: Malczewski Jul., z Skwarzawy. — Hr. Esterhazy Wład., z Wołynia. — Łukaszewski T., kanonik, z Przemyśla.

Hotel angielski: Hr. Potocki Nik., c. k. podporucz., z Pesztu. — Rande Fr., c. k. kap., z Pragi. — Wierzchowski Jul., z Nowiczyzny.

Zajazd Kuhna: Korzeniowski Piotr, z Kupiczwoli.

Pod nr. 514¾: Zbrożkowie Ad. i Kaz., z Wierzbiąża.

Zajazd podolski: Pietruski Stan. Konst., z Podhorodna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. maja.

PP.: Załuski Kaj., do Rzeplina. — Bukowski Wojc., c. k. podporucz., do Tarnopola. — Br. Brückman Henr., do Majnicza. — Jełowicki Marc., c. k. porucznik, do Przemyślan. — Trzciński Józef, do Żyrawy. — Reyzner Szcz., adw. kraj., do Tarnopola. — Croise Lud., do Koszelowa. — Malczewski Jul., do Skwarzawy. — Müller Lud., do Poznaki hetmańskiej. — Jaworski Alex., do Radymna. — Rożycki Rom., do Husiatyna. — Jałowicki Fr., do Korzelówki. — Szaszkiewicz J., c. k. radca finans., do Stryja.

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: „**Mazepa**“, trajedia w 5 aktach Jul. Słowackiego.

Kurs lwowski.

Dnia 5. maja.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	20½	5	26½
Dukat cesarski	„ „	5	23	5	29½
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	6	9	18
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	74½	1	77½
Talar pruski	„ „	1	65	1	67½
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „		—		—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	75	35	76	—
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	78	73	79	53
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	74	30	74	98
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	38	81	18
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	209	75	211	75

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 5. maja.	złr.	kr.
5% Metaliki	77	35
5% pożyczka narodowa	81	35
Akcye banku wiedeńskiego	800	—
„ „ kredytowego	200	30
Londyn, 10 funtów szterlingów	110	80
Dukat pojedyńczy	5	29
Srebro	110	50

Ceny mięsa wołowego

dla ludności chrześciańskiej we Lwowie od dnia 1. maja 1863.

Tutejsi rzeźnicy i rzeźniczki podali na bieżący tydzień następujące ceny rozmaitych gatunków mięsa:

1 funt wiedeński za krajcary w walucie austryackiej.

Nazwisko	Miejsce		Polędwica	Rozbratel	Pieczeń	Ozór	Ogon	Krzyżówka	Pieczeń biała	Krajówka	Usztyk	Kark	Szponder	Grube żebro	Pół-żebro	Łopatka	Piers (brust.)	Części przydatne od łytki i głowy	Uwaga
Frankowska Joanna	Cela nr. 1	W jatkach murowanych na krakowskiem	28	22	22	22	16	22	20	22	20	16	17	17	17	18	18	16	
Żelichowski Jan	„ 2		25	22	22	20	14	20	20	22	19	16	17	17	17	18	17	17	
Motylewski Franciszek	„ 3		30	22	22	25	18	23	22	23	20	18	18	18	18	18	18	18	
Sidorowicz Stanisław	„ 4		30	23	23	30	20	23	23	24	21	20	21	20	20	20	21	20	
Kohmann Antoni (syn)	„ 6		35	24	24	25	20	24	22	24	21	21	21	21	21	21	21	21	
Solska Józefa	„ 8		35	24	24	30	20	24	24	24	20	20	22	20	20	20	22	20	
Hachlewska Apolonia	„ 9		28	22	22	20	20	22	20	22	20	20	20	20	20	20	20	20	
Zaworska Agnieszka	„ 10		24	22	22	14	14	22	20	22	18	16	18	17	17	17	17	17	
Kohmann Antoni (ojciec)	„ 11		35	24	24	30	20	24	24	24	21	20	22	20	20	20	22	20	
Łępicki Maciej	„ 12		30	22	22	20	18	22	22	22	20	20	20	20	20	20	20	20	
Motylewska Salomea	„ 13		30	22	22	25	18	22	22	22	20	18	18	18	18	18	18	18	
Mokrzycki Jędrzej	„ 14		25	23	23	20	20	22	22	23	21	20	20	20	20	20	20	20	
Michoński Franciszek	„ 15		30	22	23	28	18	23	23	23	20	18	18	18	18	20	20	18	
Jakubiczka Marya	„ 16		30	22	23	26	17	23	23	23	20	18	18	13	18	18	20	18	
Kinzler Antoni	„ 1	W jatk. na halick.	30	22	22	22	18	22	20	22	20	18	20	18	18	20	20	18	
Frankowska Anna	„ 2		30	22	22	30	18	22	22	24	20	18	18	18	18	18	18	18	
Motylewski Klemens	„ 3		28	22	21	25	18	21	21	22	19	18	18	18	18	18	18	18	
Perdes Józef	„ 5		28	21	21	20	18	21	21	21	19	18	18	18	18	18	18	18	
Bonkowski Adolf	„ 6		28	22	21	25	18	21	21	22	19	18	18	18	18	18	18	18	
Hass Wolf	„ 7		26	18	19	18	18	18	18	18	18	18	18	18	16	16	16	16	
Schrenzel Feiwel	„ 8		26	19	19	19	19	19	19	19	18	15	15	15	15	15	15	15	
Rożniatowicz Kazimierz	„ 9		28	22	22	25	18	22	22	20	20	18	18	18	18	19	19	19	
Pordes Berl	„ 1 na Chor.		25	20	.	17	20	20	20	19	17	17	17	17	17	17	17	17	
Gołębski Antoni	„ 2 przy jatk.		30	22	22	22	18	22	20	22	20	18	20	18	18	20	20	18	
Kugel Leiser	„ 3 krakows.		28	22	22	.	18	22	22	22	20	18	18	18	18	18	18	18	
Schrenzel Mozes	„ 4 p. l. 575¾		28	21	21	.	18	21	21	21	20	18	18	18	18	18	18	18	
Romanowska Marya	„ 5 przy jat. kr.		28	21	21	30	18	21	21	21	19	18	18	18	18	18	18	18	
Mokrzycki Karol	„ 6		35	23	23	30	20	24	23	24	21	20	20	20	20	20	20	20	
Danielski Franciszek	„ 7 p. l. 575¾		30	22	22	30	18	22	22	22	20	18	18	18	18	18	18	18	
Lipanowicz Jakób	„ 8 przy jat. kr.		30	22	22	.	18	22	22	22	20	18	18	18	18	18	18	18	
Schrenzel Feiwel	„ 9 na		26	21	21	21	21	21	21	21	19	16	16	16	16	16	16	16	
Teteles Hersz	„ 10 Chorąż.		28	22	22	18	22	22	22	22	20	18	18	18	18	18	18	18	
Niewiadomski Walenty	„ 11 na ul. strz.		30	22	22	.	18	22	22	20	20	18	19	19	19	19	19	18	
Blasberg Dawid Majer	„ 12		28	21	21	.	18	22	22	22	18	18	18	18	18	18	18	18	
Schrenzel Feiwel	„ 13 p. l. 575¾		26	21	21	21	21	21	21	21	19	16	16	16	16	16	16	16	
Hartel Jacob Hersch	15 koło św. Anny		24	20	20	20	18	20	20	20	18	18	18	18	18	18	18	18	
Eichler Majer	„ 14 p. l. 575¾		28	21	21	.	18	21	21	21	20	18	18	18	18	18	18	18	
Pordes Berl	16 „ Antoniego		24	18	16	16	15	18	20	18	17	16	16	16	17	17	15	15	
Tafel Boruch Majer	17 „ na Chorążcz.		28	21	22	.	18	22	22	22	21	18	18	19	18	19	18	18	
Schweizer Malke	„ 18		28	21	21	.	18	21	21	21	20	18	18	18	18	18	18	18	
Kugel Sara	„ 19 p. l. 575¾		28	22	22	.	18	22	22	22	20	18	18	18	18	18	18	18	
Pordes Berl	„ 20		26	21	21	.	18	21	21	21	20	18	18	18	18	13	18	18	
Ostrowicz Amalia	21 na ulicy strzeleckiej		25	22	22	20	18	21	21	22	22	19	18	18	18	18	18	18	
Lattinek Elżbieta	1 sklep pod l. 378 m.		26	22	22	25	18	22	22	20	18	18	18	18	18	18	18	18	
Stepler Izak	„ 2 p. l. 575¾		28	21	21	.	18	21	21	21	20	18	18	18	18	18	18	18	
Diamand Bine	„ 3		26	20	20	25	18	20	20	20	19	18	18	18	18	18	18	18	

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.